

Grundläggande granskning av kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning 2022

Dorotea kommun

Maj 2023

Bo Rehnberg

Sammanfattning

Av kommunallagen och god revisionssed följer att kommunrevisionen årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Denna granskning har inriktats mot hur kommunstyrelsen och nämnderna har fullgjort sitt förvaltaruppdrag under år 2022. Utifrån den grundläggande granskning som genomförts görs följande revisionella bedömningar:

- **Kommunstyrelsens** förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Förvaltningen av tilldelat verksamhetsuppdrag har delvis utförts på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har delvis varit tillräcklig.
- **Miljö- och byggnadsnämndens** förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Förvaltningen av tilldelat verksamhetsuppdrag har delvis utförts på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har delvis varit tillräcklig.
- **Gemensam överförmyndarnämnds** förvaltning har skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Förvaltningen av tilldelat verksamhetsuppdrag har delvis utförts på ett ändamålsenligt sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har i huvudsak varit tillräcklig.
- **Valnämndens** förvaltning har skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Den interna kontrollen inom granskade områden har varit tillräcklig.

För att utveckla förvaltningen bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att kommunstyrelsen upprättar en övergripande verksamhetsplan för sina ansvarsområden.
- Att återrapportering till kommunstyrelsen respektive miljö- och byggnadsnämnden i större utsträckning fokuserar på mål och måluppfyllelse. Detta gäller i första hand rapportering vid delårs-/årsbokslut.
- Att kommunstyrelsen prövar åtgärder för att förbättra verksamhetens måluppfyllelse år 2023.

Inledning

Bakgrund

Av kommunallagen och god revisionssed följer att revisorerna årligen ska granska alla styrelser och nämnder.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med fullmäktiges uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste respektive organ bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag till uttalande i revisionsberättelse. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har kommunstyrelsens och nämndernas förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. Styrning, kontroll och åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Nr 1 utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Övriga områden bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt (2) och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt (3).

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av kommunallagen 6:1, 6:6 och följsamhet till fullmäktiges uppdrag i form av mål och budget 2022.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2022. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor".

Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt).

1. Kommunstyrelsen (KS)

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Röd	Styrelsen har inte fastställt en övergripande verksamhetsplan för 2022.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Fastställt detaljbudget för kommunstyrelsens verksamheter i november 2022 (§134).
3. Mål	a) Finns mål formulerade för styrelsens verksamhet?	Grön	Formulerat förslag till strategiska mål och mätindikatorer. Gäller från 2022-01-01.
	b) Finns mål formulerade för styrelsens ekonomi?	Grön	Finns budgetmål i detaljbudget.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Indikatorer och budgetmål är mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Har ett antal fasta punkter på dagordning. Ej fastställt uppföljningsplan/rapporteringsinstruktion för 2022.
	b) Fokuserar rapportering på måloppfyllelse och resultat?	Röd	Rapportering och redovisning har varit bristfällig. Årsprognos för verksamhet (se 3a) och ekonomi (3b) har i hög grad saknats. Ej avlämnat delårsrapport till KF under 2022, vilket är i strid mot kommunallagen (KL 11:16).
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	-	Går ej att bedöma till följd av bristfällig rapportering, se 4b.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	Svårt att bedöma till följd av att rapportering i hög grad saknat årsprognos. Styrelsen har uppmanat verksamheten till generell budgetföljsamhet.
5. Måloppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Har i varierande grad nått fastställda verksamhetsmål för perioden. Inom område demokrati/delaktighet redovisas svag måloppfyllelse.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Årets resultat: +5,2 mnkr. Kommunen har uppnått samtliga finansiella mål för 2022.

2. Miljö- och byggnadsnämnden (MBN)

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Gul	Fastställt plan för tillsynsverksamheten 2022 (§4, §6). Pågående arbete att ta fram verksamhetsplan till 2023.
2. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Detaljbudget 2022 beslutad av nämnden i april (§10).
3. Mål	a) Finns mål formulerade för nämndens verksamhet?	Gul	Mål för tillsyn respektive hållbarhet 2022. Mål för bostadsanpassning och konsumentvägledning saknas.
	b) Finns mål formulerade för nämndens ekonomi?	Grön	Finns budgetmål i detaljbudget.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Gul	Ekonomimål mätbara, verksamhetsmål delvis mätbara.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har nämnden upprättat direktiv/instruktion för rapportering till nämnden?	Gul	Dagordning innehåller ett antal fasta punkter, bl a ekonomi. Ingen uppföljningsplan/rapporteringsinstruktion fastställd för 2022.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat?	Gul	Ekonomirapportering innehåller årsprognos. Motsvarande årsprognos för verksamhetens måluppfyllelse saknas. Systematisk utvärdering av mål i verksamhetsberättelse saknas, vilket är en brist.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	-	Går ej att bedöma till följd av avsaknad av årsprognos för verksamhetens måluppfyllelse.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Inget behov att vidta åtgärder utifrån lämnade prognoser.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Tillsyn har i huvudsak skett enligt plan. Inom specifika områden har tillsynen dock varit nedprioriterad 2022.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Årets resultat: +197 tkr mot budget. Verksamheten bostadsanpassning redovisar underskott.

3. Gemensam överförmyndarnämnd (ÖFN)

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Närvaro	a) Har ledamot/ersättare medverkat på nämndens sammanträden?	Grön	Nämnden har under 2022 varit fulltalig vid samtliga sammanträden (11 tillfällen).
2. Verksamhetsplan	a) Har nämnden antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Har i okt 2022 (§101) antagit målplan för 2023.
	b) Omfattar plan den verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Målplanen omfattar nämndens samlade verksamhet.
3. Budget	a) Har nämnden antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Fastställt driftbudget 2023 i nov 2022. Omfattar nämnd och verksamhet.
	b) Omfattar budget verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Budget 2023 inkluderar samtliga medverkande kommuner (inkl. Vilhelmina).
4. Rapportering och åtgärder	a) Omfattar rapportering till nämnd verksamhet som bedrivs inom kommunens geografiska område?	Grön	Löpande verksamhets- och ekonomirapportering omfattar nämndens samlade verksamhet.
	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse och resultat för verksamhet och ekonomi?	Gul	Delårsrapport innehåller årsprognos för ekonomin. Verksamhetsrapportering saknar tydlig utvärdering av verksamhetsmål, vilket är en brist.
	c) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Grå	Svårt att bedöma till följd av noterad iakttagelse 4b.
	d) Vidtar nämnden tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Grön	Årsprognos 0831: god måluppfyllelse. Inget behov att vidta åtgärder.
	e) Har nämnden återrapporterat till samverkande kommun enligt gällande direktiv?	Gul	Verksamhetsberättelse har avlämnats enligt direktiv. Delårsrapport har inte tillsänts medlemskommuner.
5. Måluppfyllelse	a) När nämnden uppsatta mål för verksamheten?	Gul	Verksamhetsberättelse saknar tydlig utvärdering av verksamhetsmål. Nämnden har fått viss kritik av Länsstyrelsen vid tillsyn 2022.
	b) När nämnden uppsatta mål för ekonomin?	Grön	Driftresultat: +325 tkr mot budget.

4. Valnämnden (VN)

Granskningsnoteringar

- Kommunfullmäktige har i mars 2022 antagit reglemente för valnämnden. Förslag till reglemente har tagits fram av valnämnden.
- Valnämnden har inför 2022 inte tilldelats en separat nämndbudget. Resurser för nämndens verksamhet (150 tkr) återfinns inom fullmäktiges budgetram.
- Valnämnden har under 2022 genomfört två protokollförda möten: mars respektive juni. Nämnden har varit fulltalig (5 beslutande ledamöter) vid samtliga tillfällen.
- Nämnden har genomfört en risk- och sårbarhetsanalys inför val 2022. Utifrån genomförd analys har nämnden fastställt en handlingsplan. Planen fokuserar på ifall röstmottagaren utsätts för hot och/eller trakasserier.
- Nämnden har fattat ett flertal beslut som organisering/organisation för genomförande av val 2022. Omfattar bland annat sluträkning av valsedlar efter valdagen.
- Fattat beslut om utbildning av röstmottagare inför val 2022.
- Fattat beslut om öppettider, annonsering samt att erbjuda valskjuts till behövande.
- Företrädare för valorganisationen har genomfört en dokumenterad utvärdering av val 2022. Utvärderingen har skickats till valmyndigheten.
- Valnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 31 tkr för verksamhetsår 2022.
- Företrädare för Länsstyrelsen Västerbotten har uttryckt belåtenhet över hur kommunen har genomfört val 2022.

Sammanfattande revisionell bedömning

	Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 5a</i>	Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 5b</i>	Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfrågor i avsnitt 1-4.</i>
Kommunstyrelsen	Gul	Grön	Gul
Miljö- och byggnadsnämnden	Gul	Grön	Gul
Gemensam överförmyndarnämnd	Gul	Grön	Grön
Valnämnden	Grön	Grön	Grön

Rekommendationer

För att utveckla förvaltningen bör följande rekommendationer prioriteras:

- Att kommunstyrelsen upprättar en övergripande verksamhetsplan för sina ansvarsområden.
- Att återrapportering till kommunstyrelsen respektive miljö- och byggnadsnämnden i större utsträckning fokuserar på mål och måluppfyllelse. Detta gäller i första hand rapportering vid delårs-/årsbokslut.
- Att kommunstyrelsen prövar åtgärder för att förbättra verksamhetens måluppfyllelse år 2023.

pwc.se

© 2023 PwC. All rights reserved. Not for further distribution without the permission of PwC. "PwC" refers to the network of member firms of PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL), or, as the context requires, individual member firms of the PwC network. Each member firm is a separate legal entity and does not act as agent of PwCIL or any other member firm. PwCIL does not provide any services to clients. PwCIL is not responsible or liable for the acts or omissions of any of its member firms nor can it control the exercise of their professional judgment or bind them in any way. No member firm is responsible or liable for the acts or omissions of any other member firm nor can it control the exercise of another member firm's professional judgment or bind another member firm or PwCIL in any way.